

เอกสารวิชาการ

รฐ
ท 15
007163

สถาบันวิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
หน่วยเศรษฐศาสตร์วิจัย
คณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารวิชาการฉบับที่ ๒๖๐๘

วิเคราะห์สภาวะปัจจุบันของสถานะการณ์การเกษตรโลก

โดย

ดร. ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์

คณะเศรษฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมษายน ๒๕๒๖

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การศึกษานี้มุ่งที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายนำมาวิเคราะห์ให้เห็นภาพพจน์ในเบื้องต้น เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ในรูปของโมเดลต่อไป โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทางด้านเอกสารอย่างมากจากมหาวิทยาลัยโฮเซนไฮม์ ประเทศเยอรมันตะวันตก ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เลขหมู่ จศ ๑๕
เลขทะเบียน ๐๐๙๑๖๓
วัน,เดือน,ปี ๒๙ พ.ค. ๓๕

วิเคราะห์สภาวะปัจจุบันของสถานการณ์การเกษตรโลก

๑. การพัฒนาของสภาวะเศรษฐกิจส่วนรวม

ตลอดปี ๒๕๒๕ ที่ผ่านมา สภาวะเศรษฐกิจของโลกโดยส่วนรวมอยู่ในภาวะหยุดนิ่ง สภาวะการจ้างงานโดยทั่ว ๆ ไปยังคงเลวลง และมวลรวมผลิตภัณฑ์ประชาชาติในราคาคงที่ของประเทศอุตสาหกรรมตะวันตกทั้งหมดยังคงมีแนวโน้มที่ลดลง

อัตราการเจริญเติบโตของมวลรวมผลิตภัณฑ์ประชาชาติ
และราคาผู้บริโภค ในประเทศอุตสาหกรรมตะวันตก

	มวลรวมผลิตภัณฑ์ประชาชาติ ในราคาคงที่			ราคาผู้บริโภค	
	๒๕๒๔	๒๕๒๕*	๒๕๒๖*	๒๕๒๔	๒๕๒๕
อเมริกา	๒.๐	-๑.๕	๑.๕	๑๐.๔	๖.๐
แคนาดา	๓.๐	-๓.๐	-๑.๐	๑๒.๔	๑๐.๕
ญี่ปุ่น	๓.๐	๒.๐	๒.๕	๕.๙	๒.๕
เยอรมัน	-๐.๕	-๑.๐	๐.๐	๕.๙	๕.๐
ฝรั่งเศส	๐.๕	๑.๐	๐.๐	๑๓.๔	๑๑.๕
อังกฤษ	-๒.๐	๐.๕	๐.๕	๑๑.๙	๙.๐
อิตาลี	๐.๐	๐.๕	๐.๐	๑๙.๕	๑๖.๕
ฮอลแลนด์	-๑.๐	-๑.๕	๐.๕	๖.๗	๖.๐
เบลเยียม	-๑.๕	-๐.๕	๐.๐	๗.๖	๙.๐
เดนมาร์ก	-๑.๐	๑.๐	-๐.๕	๑๑.๗	๑๐.๐
ไอร์แลนด์	๑.๕	๑.๐	๐.๕	๒๐.๔	๑๘.๐
สวีเดน	๒.๐	-๑.๐	-๐.๕	๖.๕	๕.๐
ออสเตรีย	๐.๐	๐.๕	๐.๕	๖.๘	๕.๕
สวิตเซอร์แลนด์	-๑.๐	๐.๐	๐.๐	๑๒.๑	๘.๕
นอร์เวย์	๐.๕	-๐.๕	๑.๕	๑๓.๖	๑๑.๕
รวม	๑.๐	-๐.๕	๑.๐	๑๐.๐	๗.๒

ที่มา: HWWA

การขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศโดยส่วนรวมก็เป็นไปในภาวะลดลงเช่นกัน
 เนื่องจากสภาวะหยุดนิ่งของสภาวะเศรษฐกิจโดยส่วนรวมประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็คือ
 การขยายตัวของสภาวะการขาดดุลการชำระเงินของประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งมีแนวโน้มที่สูงขึ้นทุกที
 ลักษณะดังกล่าวทำให้คาดได้ว่าการค้าระหว่างประเทศจะยังไม่เข้าสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาอัน
 ใกล้นี้

อย่างไรก็ตามการค้าระหว่างประเทศอุตสาหกรรมด้วยกันกลับดีขึ้น เนื่องจากราคาสินค้า
 ประเภทวัตถุดิบลดต่ำลง ทำให้ยอดขาดดุลทางการค้าของประเทศในกลุ่มนี้ลดลงเรื่อย ๆ

สำหรับเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาซึ่งในตอนต้นของปี ๒๕๒๕ ได้ถดถอยลงไปสู่จุดต่ำที่
 สดุดีจากเสรีสันสงครามโลกครั้งที่สอง ได้กลับกระเดื่องขึ้นบ้างในช่วงตอนปลายของปี นโยบาย
 ที่มีผลทำให้ภาวะเศรษฐกิจฟื้นตัวนี้ดูเหมือนจะเป็นนโยบายในการลดภาษีเงินได้เป็นสำคัญ นอกจากนี้
 นั้นรัฐบาลริแกนยังสามารถลดระดับภาวะเงินเฟ้อได้อย่างน่าพอใจ กล่าวคือราคาดัชนีบริโภคนิยมของปี
 ๒๕๒๕ เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๖ เทียบกับร้อยละ ๑๐.๔ ในปีก่อน ที่ยังเป็นปัญหาสำคัญดูเหมือนจะ
 เป็นการขาดดุลงบประมาณ ซึ่งยังไม่สามารถทำให้ลดลงไปได้ตามเป้าหมาย ซึ่งมีผลทำให้ต้องมีการ
 เพิ่มรายได้จากภาษีในงบประมาณ ๒๕๒๕/๒๖ อีก ๒๑ ล้านดอลลาร์ และต้องลดค่าใช้จ่ายทางด้าน
 สงคราม นอกจากนั้นอัตราการว่างงานก็ยังไม่ทำที่ว่าจะเปลี่ยนแปลงไปมากนัก คาดว่าจะยังคงอยู่
 ในระดับร้อยละ ๑๐ อีกในปี ๒๕๒๖ อย่างไรก็ตามอัตราดอกเบี้ยซึ่งได้ขยับตัวขึ้นไปสูงอย่างมากรุน
 ได้เพิ่งลดลง ทำให้เป็นที่คาดได้ว่าเศรษฐกิจโดยส่วนรวมจะเริ่มกระเดื่องขึ้นในเร็ว ๆ นี้

ญี่ปุ่นเองก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน โดยมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั่วไปกว่า
 เป้าหมายที่ตั้งไว้ถึงร้อยละ ๒ คือมีเพียงร้อยละ ๒.๖ เนื่องจากส่งสินค้าออกได้น้อยลงเพราะ
 นโยบายกีดกันสินค้าญี่ปุ่นที่ขยายออกไปในหลาย ๆ ประเทศ นอกจากนั้นการเพิ่มขึ้นของราคาและ
 การที่ระดับรายได้โดยทั่วไปเพิ่มขึ้นอย่างเชื่องช้า ทำให้คาดได้ว่าเศรษฐกิจของญี่ปุ่นจะยังไม่เจริญ
 เติบโตในอัตราที่สูงมากนักในปี ๒๕๒๖ คือจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๓.๖ เท่านั้น

สำหรับสภาวะเศรษฐกิจในยุโรปตะวันตกก็ถือว่าเข้าสู่สภาพหยุดนิ่งเช่นเดียวกัน หลาย ๆ
 ประเทศมีมวลรวมผลิตภัณฑ์ประชาชาติในราคาคงที่ลดลงและคาดว่าภาวะเศรษฐกิจโดยส่วนรวมจะยัง
 ไม่กระเดื่องขึ้นมากนัก และสภาวะการจ้างงานก็เป็นที่น่าคิดว่าจะยังไม่ดีขึ้นภายในระยะเวลาอันใกล้
 นี้ด้วย การลดลงของอุปสงค์สินค้าออกและอุปสงค์ในประเทศอันเป็นผลมาจากอัตราดอกเบี้ยในสหรัฐ
 อเมริกาอยู่ในระดับสูง เป็นผลสำคัญที่ทำให้ภาวะเศรษฐกิจไม่ขยายตัว ถึงแม้จะได้มีความพยายามควบคุม

อัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในระดับต่ำได้ในบางประเทศ เช่น อังกฤษ และเยอรมัน แต่อีกหลายประเทศ โดยเฉพาะฝรั่งเศสกลับไม่สามารถรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจไว้ได้ นอกจากนั้นการขาดดุลงบประมาณในระดับสูงก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เศรษฐกิจจะไม่ขยายตัวในอัตราสูงในระยะเวลานี้

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในเอเชีย

	ปี ๒๕๒๕	ปี ๒๕๒๖ ^๑
ญี่ปุ่น	๒.๖	๓.๖
จีน	๔.๖	๔.๗
อินโดนีเซีย	๔.๓	๕.๔
เกาหลีใต้	๕.๔	๖.๒
ไต้หวัน	๓.๙	๕.๓
ฟิลิปปินส์	๒.๘	๓.๔
ไทย	๕.๐	๖.๐
มาเลเซีย	๓.๗	๕.๑
ฮ่องกง	๓.๘	๕.๓
สิงคโปร์	๕.๕	๗.๑

^๑ ประมาณการ

ที่มา: The Asian Wall Street Journal, Thursday, Dec. 30, 1982

สำหรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังพัฒนาในเอเชียจะเพิ่มขึ้นได้ว่า ในปี ๒๕๒๕ เศรษฐกิจได้ตกต่ำเป็นประวัติการณ์ สำหรับประเทศไทยซึ่งเคยเจริญเติบโตในอัตราสูง ได้กลับลดลงไปเหลือเพียงร้อยละ ๕ อย่างไรก็ตามเนื่องมาจากการกระจายตัวไปสู่การส่งออกสินค้า เกษตรหลายชนิดทำให้ลดความเสี่ยงและรับภาระจากเศรษฐกิจตกต่ำของโลกได้ดีกว่าประเทศอื่น ๆ เช่น มาเลเซีย สำหรับปี ๒๕๒๖ นี้คาดได้ว่าเศรษฐกิจของทุกประเทศในเอเชียจะฟื้นตัว โดยเฉพาะ ไต้หวัน มาเลเซีย ฮองกง และสิงคโปร์ จะสามารถเจริญเติบโตได้ในอัตราสูง

๒. ตลาดข้าว

๒.๑ สภาวะการผลิต

การผลิตข้าวสาลีของโลกสำหรับปี ๒๕๒๕ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างมากคือ ๑๗.๓ ล้านตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนซึ่งเพิ่มขึ้นเพียง ๗.๗ ล้านตันเท่านั้น ถึงแม้ว่าปริมาณการผลิตข้าวสาลี ในสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยก็ตามแต่การขยายตัวของการผลิตในยุโรปตะวันตก และตะวันออก คานาดา อาเจนตินา และสหภาพโซเวียต คาดว่าจะมีสูงมาก

อย่างไรก็ตามผลผลิตข้าวของโลกกลับจะลดลงไปอีก ๔.๑ ล้านตันในปี ๒๕๒๕ เนื่องจากสภาวะอากาศแห้งแล้ง ผลผลิตต่อไร่ในอินเดียคาดว่าจะลดลงไปอย่างมากตามด้วยประเทศไทย และสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามคาดว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนและบราซิลจะยังคงผลิตข้าวได้เพิ่มขึ้น

๒.๒ สภาวะการค้า

สภาวะการค้าข้าวทุกประเภทในปี ๒๕๒๕/๒๕ ก่อนข้างจะคงตัว การค้าข้าวสาลี และแป้งสาลี มีประมาณ ๔๔ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๖ ล้านตัน ในขณะที่ธัญพืชอาหารสัตว์มี ๑๐๑ ล้านตัน ลดลงไปจากปีก่อน ๔ ล้านตัน ส่วนการค้าข้าวก็เช่นเดียวกันมีประมาณ ๑๒ ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนประมาณ ๑ ล้านตัน

การที่การค้าข้าวสาลีและแป้งสาลีเพิ่มสูงขึ้นนั้นก็เพราะว่าสหภาพโซเวียตและอินเดีย ได้เพิ่มการนำเข้า ในขณะที่ผู้นำเข้ารายอื่น ๆ ยังคงมีการสั่งซื้อที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก ส่วนด้านธัญพืชอาหารสัตว์นั้น สหภาพโซเวียตได้เพิ่มการนำเข้าขึ้นเป็นอย่างมากคือ ๒๕ ล้านตัน เพิ่มจากปีก่อนถึง ๗ ล้านตัน เช่นเดียวกับยุโรปตะวันตกทั้งหมดต้องเพิ่มการนำเข้าขึ้นอีก ซึ่งเนื่องมาจากภาวะแห้งแล้งในสเปนเป็นสำคัญ ส่วนกลุ่มประชาคมยุโรป กลับมีความต้องการนำเข้าธัญพืช

สภาวะการผลิตข้าวของโลก (ล้านตัน)

	๒๕๐๔-๐๘	๒๕๑๔-๑๘	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔ ^๑	๒๕๒๕ ^๒
๑. ข้าวสาลี						
รวม	๒๕๔.๔	๓๖๐.๗	๔๒๘.๗	๔๔๔.๐	๔๕๑.๗	๔๖๘.๐
อเมริกา	๓๓.๐	๔๗.๘	๕๘.๑	๖๔.๖	๗๖.๐	๗๖.๕
แคนาดา	๑๕.๔	๑๕.๒	๑๗.๒	๑๘.๒	๒๔.๘	๒๖.๘
ยุโรปตะวันตก	๔๔.๖	๕๖.๗	๖๐.๓	๖๘.๘	๖๘.๘	๗๒.๗
ยุโรปตะวันออก	๑๔.๘	๒๕.๘	๒๓.๒	๒๘.๔	๒๖.๓	๒๘.๑
อาเณตินา	๗.๕	๖.๘	๘.๑	๗.๘	๗.๘	๑๑.๐
ออสเตรเลีย	๘.๒	๑๐.๑	๑๖.๒	๑๐.๘	๑๖.๔	๘.๖
อินเดียและ ปากีสถาน	๑๓.๓	๓๑.๔	๔๕.๕	๕๒.๔	๔๘.๐	๔๘.๐
สหภาพโซเวียต	๖๔.๒	๘๘.๘	๙๐.๒	๙๘.๒	๘๐.๐	๘๖.๐
จีน	๒๒.๒	๓๘.๖	๖๒.๕	๕๔.๒	๕๘.๕	๕๘.๕
๒. ข้าว						
รวม	๒๕๓.๒	๓๑๘.๘	๓๗๗.๔	๓๘๗.๔	๔๑๔.๑	๔๐๔.๐
อินเดีย	๕๒.๗	๖๔.๖	๖๓.๕	๗๘.๘	๘๒.๐	๗๓.๐
จีน	๘๖.๐	๑๑๑.๕	๑๔๗.๐	๑๕๒.๓	๑๔๖.๓	๑๔๗.๐
อินโดนีเซีย	๑๒.๔	๒๐.๗	๒๖.๓	๒๘.๖	๓๒.๘	๓๒.๘
ไทย	๑๑.๓	๑๓.๘	๑๕.๘	๑๗.๔	๑๘.๐	๑๘.๕
บราซิล	๖.๑	๖.๘	๗.๖	๘.๗	๘.๓	๘.๓
อเมริกา	๓.๑	๔.๖	๖.๐	๖.๖	๘.๔	๗.๑

^๑ตัวเลขเบื้องต้น

^๒ประมาณการ

ที่มา: รวบรวมจาก USDA, FAO, IWC

อาหารสัตว์ลดน้อยลงไปเป็นอย่างมาก คือจาก ๑๒ ล้านตันในปีก่อนมา เหลือเพียง ๔ ล้านตัน ในปี ๒๕๒๔/๒๕ ส่วนโปแลนด์ซึ่งมีปัญหาในการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ กลายเป็นตัวสำคัญที่ทำให้การนำเข้าของยุโรปตะวันออกทั้งหมดลดลง และประเทศที่นำเข้าลดลงมากที่สุดก็คือเม็กซิโก คือ ๒ ล้านตันจาก ๘ ล้านตันในปีก่อน

ส่วนสภาวะการค้าในปี ๒๕๒๕/๒๖ นั้น คาดว่าจะดึงตัวมากยิ่งขึ้น จากการประมาณการของ USDA และ IWC นั้นจะมีหลายประเทศด้วยกันที่มีท่าทีจะนำเข้าน้อยลง เนื่องมาจากการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ และโอกาสที่จะได้เครดิตจากประเทศส่งออกจะมีน้อยลง ที่สำคัญคือโปแลนด์ซึ่งยังคงจะต้องจำกัดการนำเข้ามากขึ้นอีก นอกจากนั้นก็มีหลาย ๆ ประเทศในอเมริกาใต้ และอัฟริกา ซึ่งถึงแม้ความต้องการมีท่าทีจะสูงขึ้นก็ตาม แต่จากเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วจะทำให้ต้องจำกัดการนำเข้าลง ยุโรปตะวันตกก็เช่นเดียวกันคาดว่าจะนำเข้าน้อยลงด้วย ซึ่งไม่ได้เป็นเพราะขาดแคลนเงินตราต่างประเทศแต่เป็นเพราะผลผลิตในสเปน ซึ่งเสียหายมากในปีที่แล้วจะกลับคืนได้ในสภาพเดิมในปีนี้ นอกจากนั้นยังเป็น เพราะว่าการกลุ่มประชาคมยุโรปจะสามารถผลิตได้เพิ่มขึ้นด้วย ประเทศที่คาดว่าจะนำเข้าข้าวสาลีเพิ่มมากขึ้นก็คือ อินเดีย เนื่องจากผลผลิตข้าวลดลง นอกจากนั้นก็มีสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งได้มีการตกลงระยะยาวกับอเมริกา คานาดาและออสเตรเลียไว้แล้ว

การที่อุปสงค์โดยส่วนรวมมีท่าทีที่จะลดลง เช่นนี้ ผสมกับผลผลิตที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นทำให้ คาดได้ว่าประเทศผู้ส่งออกส่วนใหญ่จะต้องรับภาระผลผลิตส่วนเกิน เพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน ในปี ๒๕๒๕/๒๖ จะมีผลผลิตส่วนเกินของข้าวสาลีและแป้งข้าวสาลี ในประเทศส่งออกที่สำคัญคือ สหรัฐอเมริกา คานาดา ออสเตรเลีย อาเจนตินา และกลุ่มประชาคมยุโรป รวมกันแล้วคือ ๖๒ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วถึง ๑๑.๕ ล้านตัน ส่วนดัชนีอาหารสัตว์สำหรับสหรัฐอเมริกา ประเทศเดียวจะมีผลผลิตส่วนเกินเพิ่มขึ้นถึงอีก ๓๐ ล้านตัน ทำให้ในตอนปลายปีจะมีผลผลิตส่วนเกินอยู่ในสต็อกทั้งสิ้นถึง ๑๐๒ ล้านตัน

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่จะต้องรับภาระของผลผลิตส่วนเกินนี้มากที่สุด ส่วนคานาดา ได้ทำสัญญาขายระยะยาวทำให้การส่งออกในอนาคตค่อนข้างจะแน่นอน ส่วนกลุ่มประชาคมยุโรป นั้นคาดว่าจะให้การสนับสนุนการส่งออกโดยจ่ายเงินชดเชย ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนเกินในสต็อกลดลงได้ สำหรับอาเจนตินาซึ่งไม่สามารถรับภาระที่จะเก็บผลผลิตส่วนเกินไว้ได้มากนัก จะต้องระบายในตอนนี้เกือบทั้งหมด ส่วนออสเตรเลียก็นั้นคาดว่าจะมีสภาวะอากาศแห้งแล้งทำให้ผลผลิตตกต่ำลง ผลผลิตส่วนเกินจึงลดลงไปค่อนข้างมาก

การนำเข้าข้าว ของประเทศนำเข้าที่สำคัญ

ยุโรปตะวันตก ^{๓,๔}	๑๒.๑	๘.๙	๗.๖	๗.๕	๗.๕	๖.๗
ประชาคมยุโรป ^๕	๔.๖	๕.๔	๔.๕	๔.๖	๔.๔	๔.๐
ยุโรปตะวันออก	๕.๐	๔.๕	๕.๓	๕.๖	๕.๒	๓.๕
สหภาพโซเวียต	๒.๕	๕.๒	๑๑.๗	๑๕.๐	๑๘.๖	๑๖.๕
อเมริกาใต้และกลาง	๔.๘	๗.๕	๑๒.๕	๑๑.๖	๑๑.๘	๑๑.๓
ตะวันออกไกล ^๖	๒.๓	๔.๒	๗.๕	๗.๓	๗.๕	๗.๙
ตะวันออกไกล	๗.๘	๘.๙	๗.๑	๕.๓	๘.๐	๑๐.๑
ญี่ปุ่น	๓.๑	๕.๒	๕.๖	๕.๙	๕.๖	๕.๕
จีน	๔.๕	๔.๗	๘.๗	๑๓.๘	๑๓.๐	๑๓.๕
อเมริกาเหนือ	๒.๖	๕.๕	๑๐.๑	๑๑.๗	๑๑.๘	๑๑.๖
รวม	๕๖.๐	๖๐.๒	๘๖.๐	๙๓.๖	๙๙.๓	๙๗.๐

ัญพืชอาหารสัตว์

ยุโรปตะวันตก	๑๙.๒	๒๔.๐	๒๓.๒	๒๑.๒	๒๒.๕	๒๐.๕
ประชาคมยุโรป	๑๕.๙	๑๗.๙	๑๓.๔	๑๒.๒	๙.๕	๙.๐
ยุโรปตะวันออก	๒.๕	๔.๘	๑๑.๔	๑๐.๗	๗.๕	๕.๕
สหภาพโซเวียต	๐.๑	๕.๑	๑๘.๔	๑๘.๐	๒๕.๐	๑๕.๐
ญี่ปุ่น	๓.๕	๑๒.๐	๑๘.๙	๑๘.๙	๑๘.๕	๑๘.๐
เม็กซิโก	๐.๒	๐.๒	๕.๐	๘.๒	๒.๐	๔.๕
รวม	๓๑.๙	๕๗.๘	๑๐๐.๙	๑๐๕.๐	๑๐๑.๕	๙๖.๕

^๑ตัวเลขเบื้องต้น

^๒ประมาณการ

^๓รวมยูโกสลาเวีย

^๔ไม่รวมกลุ่มประชาคมยุโรป

^๕๒๕๐๔-๐๘ มีเพียง ๖ ประเทศ

^๖อินเดีย ปากีสถาน บังคลาเทศ เกาหลีใต้ ไต้หวัน อินโดนีเซีย

ที่มา: IWC, USDA

มีสหรัฐอเมริกาเพียงประเทศเดียวที่พยายามลดจำนวนอุปทานลงอย่างจริงจังในปี ๒๕๒๔/๒๕ เกษตรกรต้องจำกัดเนื้อที่เพาะปลูกลงถ้าต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือทางด้านราคาและการเก็บสต็อก ตามเป้าหมายต้องการลดเนื้อที่เพาะปลูกข้าวสาลีลงไปร้อยละ ๑๕ ในขณะที่เนื้อที่เพาะปลูกธัญพืชอาหารสัตว์ต้องการลดลงไปอีกร้อยละ ๑๐ แต่ที่จริงแล้ว สามารถลดเนื้อที่เพาะปลูกข้าวสาลีลงไปได้เพียง ๐.๘ ล้านเฮกแตร์ หรือร้อยละ ๒.๔ เท่านั้น ส่วนเนื้อที่เพาะปลูกธัญพืชอาหารสัตว์แทบจะไม่เปลี่ยนแปลงเลย เนื่องจากผลผลิตต่อเฮกแตร์ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้ผลผลิตส่วนรวมเพิ่มขึ้นอย่างมาก

การที่ผลผลิตส่วนเกินในประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังนี้คาดว่าจะมีผลสำคัญทำให้ราคาส่งออกลดลง ถึงแม้ว่าการเพิ่มการนำเข้าของสหภาพโซเวียตจะมีผลทำให้ระดับราคากระเตื้องขึ้นบ้างก็ตาม แต่การเพิ่มขึ้นของผลผลิตนั้น จะมีผลต่อราคามากกว่า IWC ประเมินไว้ว่าโดยเฉลี่ยราคามูลผลผลิตข้าว ๗ ประเภทด้วยกันจะมีราคาลดลงไปเป็น ๑๕๗ ดอลลาร์ต่อตันต่ำที่สุดตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ เป็นต้นมา ราคาธัญพืชอาหารสัตว์ยังมีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างมาก เช่น ข้าวโพดจะลดต่ำลงไปกว่า ๑๐๐ ดอลลาร์ต่อตัน ต่ำที่สุดตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ เป็นต้นมา

สำหรับกลุ่มประชาคมยุโรปนั้นการผลิตข้าวทุกประเภทโดยส่วนรวมจะเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากประสิทธิภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้น และการขยายเนื้อที่เพาะปลูก ในปี ๒๕๒๕ ผลผลิตข้าวทุกประเภทรวมกันจะเพิ่มขึ้นอีก ๗ ล้านตัน เป็น ๑๒๙ ล้านตัน ในจำนวนนี้เป็น การเพิ่มขึ้นของข้าวสาลี ๕ ล้านตัน

เนื้อที่เพาะปลูกของข้าวไรท์ นั้นลดลงอย่างเห็นได้ชัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเยอรมันตะวันตก แต่เนื่องจากผลผลิตต่อเฮกแตร์เพิ่มขึ้นอย่างมากทำให้จำนวนผลผลิตลดลงเพียงเล็กน้อย สำหรับข้าวบาร์เลย์ถึงแม้จำนวนเนื้อที่เพาะปลูกจะลดลงเช่นกัน แต่การเพิ่มขึ้นของผลผลิตต่อเฮกแตร์จะยังคงทำให้ผลผลิตข้าวบาร์เลย์โดยส่วนรวมยังคงเพิ่มขึ้น ส่วนเนื้อที่เพาะปลูกข้าวโอ๊ตนั้นไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมากนัก ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจะมาจาก การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเป็นส่วนใหญ่ สำหรับข้าวโพดคาดว่าผลผลิตต่อเฮกแตร์จะลดลง เนื่องจากสภาวะอากาศไม่ดี อย่างไรก็ตามจะมีการขยายเนื้อที่เพาะปลูกมากขึ้นโดยเฉพาะในเยอรมันตะวันตก ซึ่งจะมีผลทำให้ผลผลิตข้าวโพดเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อย

ผลผลิตและจำนวนสต็อกในประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ (ล้านตัน)

	ผลผลิต	อุปทานทั้งหมด	ใช้ในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี
<u>ข้าวสาลีและแป้งข้าวสาลี</u>					
๑. อเมริกา					
๒๕๒๑/๒๒	๔๘.๓	๘๐.๔	๒๒.๘	๓๒.๕	๒๕.๑
๒๕๒๒/๒๓	๕๘.๑	๘๓.๓	๒๑.๓	๓๗.๕	๒๕.๕
๒๕๒๓/๒๔	๖๕.๖	๘๙.๒	๒๑.๒	๔๑.๑	๒๖.๕
๒๕๒๔/๒๕	๗๖.๐	๑๐๓.๐	๒๓.๑	๔๘.๓	๓๑.๖
๒๕๒๕/๒๖	๗๖.๕	๑๐๘.๒	๒๓.๕	๕๖.๓	๓๓.๕
๒. คานาดา					
๒๕๒๑/๒๒	๒๑.๑	๓๓.๓	๕.๓	๑๖.๑	๑๕.๖
๒๕๒๒/๒๓	๑๙.๒	๓๒.๑	๕.๕	๑๕.๕	๑๐.๖
๒๕๒๓/๒๔	๑๙.๕	๒๙.๙	๕.๒	๑๖.๓	๖.๕
๒๕๒๔/๒๕	๒๕.๖	๓๓.๑	๕.๓	๑๖.๕	๙.๕
๒๕๒๕/๒๖	๒๖.๙	๓๖.๓	๕.๕	๑๖.๖	๑๒.๑
๓. ออสเตรเลีย					
๒๕๒๑/๒๒	๑๖.๑	๑๖.๙	๕.๕	๑๑.๖	๕.๖
๒๕๒๒/๒๓	๑๖.๕	๒๐.๖	๖.๕	๑๓.๖	๕.๖
๒๕๒๓/๒๔	๑๐.๙	๑๕.๕	๖.๕	๙.๖	๒.๑
๒๕๒๔/๒๕	๑๖.๕	๑๖.๕	๖.๖	๑๐.๐	๒.๒
๒๕๒๕/๒๖	๖.๖	๑๑.๕	๖.๕	๕.๐	๐.๕
๔. อาร์เจนตินา					
๒๕๒๑/๒๒	๖.๑	๙.๖	๖.๖	๓.๐	๑.๖
๒๕๒๒/๒๓	๖.๑	๙.๖	๕.๐	๓.๖	๑.๐
๒๕๒๓/๒๔	๖.๖	๖.๖	๕.๕	๓.๖	๐.๖
๒๕๒๔/๒๕	๖.๖	๖.๖	๕.๕	๓.๖	๐.๖
๒๕๒๕/๒๖	๑๐.๕	๑๑.๖	๕.๕	๖.๖	๐.๖

สถาบันวิจัยข้าวสาร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลผลิตและจำนวนสต็อกในประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ
(ล้านตัน) (ต่อ)

	ผลผลิต	อุปทานทั้งหมด	ใช้ในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี
๕. ประชาคมยุโรป					
๒๕๒๑/๒๒	๕๐.๓	๖๒.๒	๔๓.๓	๙.๙	๙.๐
๒๕๒๒/๒๓	๔๘.๘	๖๓.๑	๔๔.๓	๑๑.๘	๖.๕
๒๕๒๓/๒๔	๕๕.๐	๖๗.๑	๔๔.๖	๑๕.๑	๗.๔
๒๕๒๔/๒๕	๕๔.๒	๖๖.๗	๔๔.๘	๑๕.๓	๖.๖
๒๕๒๕/๒๖	๕๙.๐	๖๙.๘	๔๔.๕	๑๔.๕	๑๐.๘
อเมริกา					
<u>ธัญพืชอาหารสัตว์</u>					
๒๕๒๑/๒๒	๒๒๒.๑	๒๖๓.๙	๑๕๗.๒	๖๐.๒	๔๖.๔
๒๕๒๒/๒๓	๒๓๘.๗	๒๘๕.๕	๑๖๑.๔	๗๑.๘	๕๒.๗
๒๕๒๓/๒๔	๑๙๘.๔	๒๔๑.๔	๑๔๗.๓	๖๙.๕	๓๔.๗
๒๕๒๔/๒๕	๒๔๘.๙	๒๘๓.๗	๑๕๒.๓	๕๘.๘	๗๒.๖
๒๕๒๕/๒๖	๒๕๒.๔	๓๒๕.๔	๑๕๗.๔	๖๕.๙	๑๐๑.๘

รวมนำเข้า

หมายเหตุ: ข้อมูล ๒๕๒๔/๒๕ เป็นข้อมูลเบื้องต้น
ข้อมูล ๒๕๒๕/๒๖ เป็นการประมาณการ

ที่มา: IWC, USDA

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิตต่อเฮกแตร์และผลผลิตข้าวในกลุ่มประชาคมยุโรป

	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔ ^๑	๒๕๒๕ ^๒
<u>ข้าวสาลี</u>					
เนื้อที่เพาะปลูก	๑๒.๐	๑๒.๐	๑๒.๖	๑๒.๖	๑๒.๙
ผลผลิตต่อเฮกแตร์	๔๑.๙	๔๐.๖	๔๓.๖	๔๓.๐	๔๕.๙
ผลผลิต	๕๐.๓	๔๘.๘	๕๕.๑	๕๔.๒	๕๙.๒
<u>ข้าวไรย์</u>					
เนื้อที่เพาะปลูก	๑.๐	.๘	๐.๘	๐.๗	๐.๖
ผลผลิตต่อเฮกแตร์	๓๖.๕	๓๖.๑	๓๖.๖	๓๘.๘	๓๗.๘
ผลผลิต	๓.๕	๓.๐	๓.๐	๒.๕	๒.๕
<u>ข้าวบาร์เลย์</u>					
เนื้อที่เพาะปลูก	๙.๙	๑๐.๐	๙.๘	๙.๗	๙.๘
ผลผลิตต่อเฮกแตร์	๔๐.๘	๓๙.๙	๔๒.๐	๔๐.๖	๔๓.๙
ผลผลิต	๔๐.๘	๓๙.๙	๔๑.๑	๓๙.๓	๔๑.๑
<u>ข้าวโอ๊ต</u>					
เนื้อที่เพาะปลูก	๒.๕	๒.๒	๒.๑	๒.๐	๒.๐
ผลผลิตต่อเฮกแตร์	๓๖.๖	๓๕.๕	๓๕.๐	๓๕.๓	๓๖.๖
ผลผลิต	๘.๘	๗.๗	๗.๔	๗.๒	๗.๖
<u>ข้าวโพด</u>					
เนื้อที่เพาะปลูก	๓.๐	๓.๒	๓.๐	๒.๘	๒.๙
ผลผลิตต่อเฮกแตร์	๕๖.๙	๕๗.๐	๕๘.๕	๖๓.๖	๖๑.๙
ผลผลิต	๑๖.๙	๑๘.๑	๑๗.๕	๑๘.๑	๑๘.๒
<u>รวมข้าวทุกประเภท</u>					
เนื้อที่เพาะปลูก	๒๘.๓	๒๘.๓	๒๘.๔	๒๘.๐	๒๘.๐
ผลผลิตต่อเฮกแตร์	๔๒.๕	๔๑.๖	๔๓.๘	๔๓.๕	๔๖.๐
ผลผลิต	๑๒๐.๓	๑๑๘.๐	๑๒๔.๕	๑๒๑.๘	๑๒๘.๙

* เนื้อที่เพาะปลูก (ล้านเฮกแตร์), ผลผลิต (ล้านตัน), ผลผลิตต่อเฮกแตร์ (ตัน/เฮกแตร์)

^๑ ตัวเลขเบื้องต้น

^๒ ประมาณ

ที่มา: Eurostat

อุปทานและอุปสงค์ของข้าวในกลุ่มประชาคมยุโรป (ล้านตัน)

	ผลผลิตจริง	การเปลี่ยนสต็อก	นำเข้า	ส่งออก	ใช้ในประเทศ	%ที่ตนเอง
๒๕๒๓/๒๔	๕๕.๐	.๔	๕.๒	๑๕.๑	๔๔.๗	๑๒๓.๑
ข้าวสาลี	๓.๐	-๐.๗	.๐๗	.๓	๒.๘	๑๐๕.๕
ข้าวไรย์	๔๑.๓	-๐.๕	๑.๐	๖.๒	๓๖.๖	๑๑๒.๕
ข้าวบาร์เลย์	๗.๔	.๐๓	.๒	.๑	๗.๕	๙๙.๓
ข้าวโอ๊ต	๑๗.๗	.๐๗	๑๑.๘	๒.๔	๒๗.๐	๖๕.๕
ข้าวโพด	๑๒๔.๘	-๐.๙	๑๘.๔	๒๔.๒	๑๑๙.๑	๑๐๕.๘
รวมทุกประเภท						
๒๕๒๔/๒๕	๕๔.๓	-๐.๗	๕.๑	๑๕.๓	๔๔.๘	๑๒๑.๑
ข้าวสาลี	๒.๕	-๐.๙	.๐๖	.๐๙	๒.๖	๙๗.๖
ข้าวไรย์	๓๙.๓	-๐.๒	๑.๐	๕.๕	๓๘.๐	๑๑๒.๕
ข้าวบาร์เลย์	๗.๒	-๐.๓	.๑	.๐๘	๗.๒	๙๙.๒
ข้าวโอ๊ต	๑๘.๒	-๐.๓	๑๐.๒	๒.๔	๒๖.๐	๗๐.๐
ข้าวโพด	๑๒๑.๘	-๑.๐	๑๖.๕	๒๓.๕	๑๑๖.๐	๑๐๕.๐
รวมทุกประเภท						

ที่มา: Eurostat

สำหรับสภาวะตลาดในปี ๒๕๒๔/๒๕ ในกลุ่มประชาคมยุโรป นั้นคาดว่าจะมีการนำเอาจากสต็อกออกมาใช้อีกประมาณ ๑ ล้านตัน เนื่องจากการลดลงของอุปทานโดยส่วนรวม แต่เนื่องจากจำนวนที่ใช้ภายในประเทศมีท่าทีจะลดลง จึงอาจประมาณได้ว่าอัตราการพึ่งตนเองจะยังคงอยู่ในระดับ ๑๐๕ เปอร์เซ็นต์

การที่ผลผลิตธัญพืชอาหารสัตว์ในกลุ่มประชาคมยุโรปมีแนวโน้มที่จะลดลงนั้น เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของการนำเข้าผลผลิตซึ่งใช้ทดแทน เป็นสำคัญ ผลผลิตเหล่านี้ได้เปรียบด้านราคาเนื่องจากเสียภาษีนำเข้าในอัตราต่ำ เนื่องมาจากไม่จัดอยู่ในประเภทข้าวซึ่งมีการคุ้มครองจากกำแพงภาษีตามนโยบายการเกษตรร่วมของกลุ่มประชาคมยุโรป ในปัจจุบันคณะผู้แทนของกลุ่มประชาคมยุโรปได้พยายามหาทางออกอย่างจริงจัง เพื่อจำกัดการนำเข้าให้น้อยลง ทำให้การนำเข้าซึ่งในช่วง ๒๕๑๗-๒๕๒๑ เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด กลับมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นช้าลง เนื่องจากการนำเข้ามีน้สำหรับหลังลดลงเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๒๕ กลับมีแนวโน้มที่จะนำเข้าเพิ่มสูงขึ้นอีก เนื่องมาจากไทยได้พยายามส่งน้สำหรับหลังไปกลุ่มประชาคมยุโรปได้มากขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

สำหรับรำ ซึ่งอยู่ภายใต้กำแพงภาษีตามนโยบายการเกษตรร่วมอยู่แล้วและไม่เป็นผลผลิตที่ระบุอยู่ในข้อตกลงของ GATT นั้น มีท่าทีที่จะมีการเพิ่มอัตราภาษีให้สูงขึ้น ซึ่งก็จะทำให้ไม่เพียงแต่รำซึ่งนำเข้าจะมีราคาแพงขึ้นเท่านั้น แต่รำที่ผลิตภายในกลุ่มก็จะมีราคาสูงขึ้นด้วย

สำหรับผลผลิตที่ระบุอยู่ในข้อตกลงของ GATT นั้นทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากการนำเข้าผลผลิตทดแทนที่สำคัญที่สุดก็คือมันสำปะหลัง ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่และยังไม่ได้เป็นสมาชิกของ GATT เพียงแต่กำลังสมัครเพื่อขอเข้าเป็นสมาชิก อย่างไรก็ตามได้มีการทำข้อตกลงให้ไทยจำกัดการส่งออกด้วยความสมัครใจ โดยในปี ๒๕๒๔ กำหนดจำนวนส่งออกไว้ ๔ ล้านตัน และในปี ๒๕๒๖ และ ๒๕๒๗ ก็กำหนดไว้ ๔ ล้านตันเช่นกัน ส่วนในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๒๕ จะลดลงไปเป็น ๔.๕ ล้านตัน ซึ่งจำนวนส่งออกที่กำหนดไว้ทั้งหมดนี้อาจเพิ่มก็ได้แต่ไม่เกิน ๑๐% ของแต่ละปีสำหรับประเทศที่เป็นสมาชิกของ GATT แล้วเช่น อินโดนีเซียและบราซิล ก็ได้มีการทำข้อตกลงจำกัดการส่งออกด้วยความสมัครใจเช่นกัน อย่างไรก็ตามพอที่จะคาดได้ว่าจำนวนส่งออกของทั้งสองประเทศนี้จะเพิ่มขึ้นจาก ๐.๖ ล้านตัน เป็นประมาณ ๑ ล้านตัน ซึ่งประมาณ ๔๘% มาจากอินโดนีเซีย สำหรับจำนวนส่งออกที่กำหนดนี้จะเสียภาษีนำเข้าเพียงร้อยละ ๖ แต่ถ้าวัดไปจากนี้จะต้องเสียภาษีสูงขึ้นตามข้อกำหนดในนโยบายการเกษตรร่วมของกลุ่มประชาคม

ข้อตกลงให้จำกัดการส่งออกมันสำปะหลังด้วยความสมัครใจเป็นการ เข้าแทรกแซง การค้าระหว่างประเทศรูปแบบใหม่สำหรับผลผลิตเกษตร ข้อตกลงกับไทยนั้นได้มีการลงนาม เมื่อ ต้นเดือนกันยายน ๒๕๒๕ และมีผลครอบคลุมถึงตั้งแต่เดือน มกราคม ๒๕๒๕ ซึ่งในระหว่างนี้ก็เห็น ได้ชัดว่ามีท่าทีจะส่งออกเกินกว่าจำนวนที่กำหนดอยู่แล้ว

สำหรับความพยายามที่จะลดการนำเข้าข้าวโพดเป็น ๓ ล้านตันด้วยการทำข้อตกลง แบบเดียวกันนั้นจนถึงปัจจุบันยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากผู้ส่งออกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รายใหญ่คือสหรัฐอเมริกา นอกจากนั้นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ยังเป็นผลผลิตที่ระบุอยู่ใน GATT อำนวยต่อรองของอเมริกา จึงสูงกว่าไทย การลดการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้เหลือเพียง ๓ ล้านตันจึงเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติ

การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย
ปริมาณ (๑,๐๐๐ ตัน) มูลค่า (ล้านบาท)

		๒๕๒๔ ^๑	๒๕๒๕ ^๑	เป้าหมายปี ๒๕๒๕	%ของเป้าหมาย
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	ปริมาณ	๕,๗๓๘.๘	๖,๗๔๖.๒	๖,๒๐๐.๐	๑๐๘.๘
	มูลค่า	๑๔,๘๔๔	๑๖,๗๘๖.๐	๑๖,๑๒๐.๐	๑๐๘.๒
มันอัดเม็ด	ปริมาณ	๕,๐๘๑.๘	๕,๕๖๒.๘	-	-
	มูลค่า	๑๒,๕๕๘.๐	๑๔,๑๗๙.๐	-	-
มันขึ้น	ปริมาณ	๔๐๓.๐	๔๓๓.๒	-	-
	มูลค่า	๘๗๔	๘๘๒.๐	-	-
แป้งมัน	ปริมาณ	๒๘๕.๐	๓๕๐.๖	-	-
	มูลค่า	๑,๘๒๑.๐	๑,๖๒๕.๐	-	-

^๑ ตัวเลข ๑๑ เดือน

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ (ไทย)

การนำเข้าผลิตผลทดแทนของกลุ่มประชาคมยุโรป (๔ ประเทศ) (๑,๐๐๐ ตัน)

รหัส	ผลผลิต	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓
๐๗.๐๖-๓๐	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	๒,๐๗๓	๒,๒๒๒	๒,๙๘๔	๓,๘๐๑	๕,๙๗๖	๕,๓๗๕	๕,๘๖๖
๐๗.๐๖-๔๐	มันฝรั่ง (หวาน)	๑๗๗	๑๑๕	๕๕	๙	๖	๘๑	๓๒๕
๒๓.๐๒-๐๑	รำข้าวโพด,ข้าว(แป้ง ๓๕%)	๒๓๓	๒๖๗	๔๑๗	๒๘๐	๑๕๕	๒๐๕	๒๓๓
๒๓.๐๒-๐๔	รำข้าวโพด,ข้าว(แป้ง ๓๕%)	-	-	-	๑๕	๖	๓	๕
๒๓.๐๒-๒๑	รำอื่น ๆ (แป้ง ๒๘%)	๙๗๖	๑,๒๓๗	๑,๘๓๙	๑,๙๐๓	๑,๗๙๘	๑,๘๐๖	๑,๗๐๗
๒๓.๐๒-๒๔	รำอื่น ๆ (แป้ง ๒๘%)	-	-	-	๕	๖	๐	๕
๒๓.๐๓-๑๕	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๖๙๔	๙๓๐	๑,๑๕๗	๑,๕๘๖	๑,๖๘๕	๒,๐๒๑	๒,๕๙๖
๒๓.๐๓-๔๑	กากน้ำตาล	๑๓๓	๑๗๖	๓๖๕	๕๐๒	๒๕๖	๒๒๕	๑๙๐
๒๓.๐๓-๙๐	ข้าวสำหรับผลิตแอลกอฮอล์	๖๕	๕๗	๙๕	๑๑๖	๑๖๑	๒๐๕	๒๙๐
๒๓.๐๔-๐๖	กากน้ำมันจากข้าวโพด(น้ำมัน ๓%)	-	๕๖๕	๕๖๕	๗๐๙	๗๙๐	๘๖๙	๘๕๖
๒๓.๐๔-๐๘	กากน้ำมันจากข้าวโพด(น้ำมัน ๓.๘%)	-	๖๐	๖๕	๑๐๘	๑๘๑	๑๖๗	๒๐๒
๒๓.๐๔-๒๐	กากงุ่น	๑๓	๑๐	๑๙	๑๗	๗	๙	๓๘
๒๓.๐๖-๕๐	เปลือกมะนาว	๓๒๗	๔๘๐	๖๔๖	๙๖๘	๑,๐๐๐	๑,๒๐๕	๑,๕๗๑
๒๓.๐๖-๙๐	กากผลไม้	๒๑	๕๖	๑๓๖	๑๖๕	๑๑๗	๑๗๗	๑๕๖
	รวม	๕,๗๑๐	๖,๐๗๕	๘,๓๓๓	๙,๙๘๒	๑๒,๑๓๕	๑๒,๓๔๗	๑๒,๗๗๒

ที่มา: NIMEXE

๓. ตลาดน้ำตาล

หลังจากที่ราคาน้ำตาลในตลาดโลกได้พุ่งขึ้นไปสูงที่สุดถึง ๒๔.๗ เซนต์ต่อปอนด์ ในปี ๒๕๒๓/๒๔ ก็ได้ลดลงอย่างรวดเร็วในปี ๒๕๒๔/๒๕ ได้ลงไปอยู่ที่ราคาต่ำที่สุดคือ ๕.๓๒ เซนต์ต่อปอนด์เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๒๕ อย่างไรก็ตามราคาเฉลี่ยในปี ๒๕๒๔/๒๕ จะอยู่ที่ ๑๐.๔ เซนต์ต่อปอนด์ ลดลงถึง ๑๔.๓ เซนต์ต่อปอนด์ ส่วนในปี ๒๕๒๕/๒๖ คาดว่าราคาเฉลี่ยจะลดลงไปอีกคือเพียง ๖ เซนต์ต่อปอนด์ หรือลดลงไปอีกประมาณ ๔.๔ เซนต์ต่อปอนด์

เนื่องจากราคาที่สูงขึ้นในปี ๒๕๒๓/๒๔ ทำให้มีการขยายเนื้อที่เพาะปลูกขึ้นเป็นอย่างมากและปริมาณผลผลิตในปี ๒๕๒๔/๒๕ ได้เพิ่มขึ้นเป็น ๔๔.๔ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๑๒ ล้านตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งส่วนสำคัญมาจากคิวบาที่สามารถเพิ่มการผลิตได้อีกถึง ๒.๒ ล้านตัน นอกจากนั้นมาจากยุโรปตะวันตก ๑.๔ ล้านตัน และยุโรปตะวันออกประมาณ ๕ ล้านตัน ส่วนในปี ๒๕๒๕/๒๖ นั้นคาดว่าผลผลิตจะลดลง เนื่องจากการลดลงของราคา กล่าวคือผลผลิตจะมีเพียง ๔๗.๒ ล้านตัน ลดลง ๒.๗ ล้านตัน เมื่อเทียบกับเมื่อปีก่อน

ถึงแม้ราคาน้ำตาลจะลดลงอย่างมากก็ตามแต่การบริโภคน้ำตาลกลับไม่ค่อยขยายตัวมากนัก ในปี ๒๕๒๔/๒๕ นั้นเพิ่มขึ้นเพียง ๑.๗ ล้านตัน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยร่วมกันหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื่องมาจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของโลก การขาดแคลนเงินตราต่างประเทศของประเทศที่กำลังพัฒนา การขยายตัวของการผลิตสินค้าทดแทนน้ำตาลและการขยายตัวอย่างแข็งขันของจำนวนประชากรในประเทศอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ นอกจากนี้การลดลงของราคาตลาดโลกยังไม่มีผลต่อการบริโภคมากนักในบางประเทศ เนื่องจากหันมาใช้นโยบายคุ้มครองผู้ผลิตในประเทศเป็นสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เป็นต้น ราคาน้ำตาลในสหรัฐระหว่าง พฤษภาคม-กันยายน ๒๕๒๕ เป็น ๑๔.๔๔ เซนต์ต่อปอนด์และระหว่าง ตุลาคม ๒๕๒๕-กันยายน ๒๕๒๖ คาดว่าจะอยู่ระหว่าง ๒๐.๗๓ เซนต์ต่อปอนด์ อย่างไรก็ตามเนื่องจากการบริโภคน้ำตาลของโลกได้อยู่ในภาวะหยุดนิ่งมาเป็นเวลานานหลายปี จึงคาดว่า จะเพิ่มขึ้นอย่างมากในปี ๒๕๒๕/๒๖ นี้ คือจะเพิ่มขึ้นอีกถึง ๖.๓ ล้านตัน เมื่อเทียบกับปีก่อน

การที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากในขณะที่การบริโภคเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจึงทำให้สต็อกน้ำตาลของโลกเพิ่มขึ้นอย่างมาก คือมีถึง ๓๒.๔ ล้านตัน ในปี ๒๕๒๔/๒๕ และจะเพิ่มขึ้นเป็น ๓๖.๓ ล้านตันในปี ๒๕๒๕/๒๖ ซึ่งจะมีผลต่อราคาน้ำตาลเป็นอย่างมาก

การผลิต การบริโภค และสต็อกน้ำตาลของโลก (ล้านตัน)

๒๕๑๓/๑๔-๑๗/๑๘ ๒๕๒๐/๒๑ ๒๕๒๑/๒๒ ๒๕๒๒/๒๓ ๒๕๒๓/๒๔ ๒๕๒๔^๑/๒๕ ๒๕๒๕^๒/๒๖

สต็อกต้นปี	๒๕.๓	๒๕.๐	๓๐.๐	๓๑.๑	๒๕.๒	๒๕.๕	๓๒.๔
ผลผลิต	๗๕.๒	๙๑.๑	๙๐.๐	๘๕.๘	๘๘.๒	๙๙.๙	๙๗.๒
น้ำเข้า	๒๕.๐	๒๖.๗	๒๖.๓	๒๘.๓	๒๘.๖	๓๐.๑	๒๘.๐
ส่งออก	๒๕.๕	๒๗.๔	๒๖.๗	๒๙.๑	๒๘.๓	๓๑.๒	๒๘.๕
บริโภค	๗๕.๗	๘๕.๔	๘๙.๓	๘๙.๘	๘๙.๒	๙๐.๙	๙๗.๒
สต็อกปลายปี	๒๒.๙	๓๐.๐	๓๑.๑	๒๕.๒	๒๕.๕	๓๒.๔	๓๖.๓
ราคาตลาดโลก ^๓	๑๓.๖	๗.๕	๘.๒	๒๑.๐	๒๕.๗	๑๐.๕	๖.๐

^๑ตัวเลขเบื้องต้น

^๒ประมาณการ

^๓ราคาเฉลี่ยในตลาดเสรี (IZA)

ที่มา: F.O. Licht

สำหรับสภาวะน้ำตาลในตลาดเสรีนั้นเห็นได้ชัดว่า ข้อตกลงของการจำกัดโควตาการส่งออกดูจะไม่ค่อยได้ผลมากนัก จากการประมาณการของ F.O. Licht ว่า ปริมาณน้ำเข้าสุทธิในปี ๒๕๒๕ จะเป็น ๑๔.๕ ล้านตันนั้น การส่งออกตาม Art 40 IZA จะมีประมาณ ๖.๗ ล้านตัน เพราะฉะนั้นความสามารถของตลาดที่จะรับได้จะมีเพียงประมาณ ๑๑.๘ ล้านตัน ในขณะที่สิทธิในการส่งออกที่ให้มีถึง ๑๖.๒ ล้านตัน เกินไปประมาณ ๔.๔ ล้านตัน

สำหรับในกลุ่มประชาคมยุโรปในปี ๒๕๒๕/๒๖ คาดว่าจะมีการลดเนื้อที่เพาะปลูกเนื่องจากการลดลงของราคาอีกประมาณร้อยละ ๔ ในขณะที่ผลผลิตต่อเฮกเตอร์จะไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ดังนั้นจะทำให้ผลผลิตโดยส่วนรวมลดลงไปประมาณ ๑.๔ ล้านตัน คือเหลือเพียง ๑๓.๖ ล้านตัน ส่วนการบริโภคคาดว่าจะไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก คืออยู่ในระดับ ๙.๖ ล้านตัน การลดลงของผลผลิตจึงจะมีส่วนทำให้ผลผลิตในสต็อกปลายปีลดลงไปเล็กน้อยดังจะเหลือเพียง ๔.๐ ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนประมาณ ๒ แสนตัน

อุปสงค์และอุปทานน้ำตาลในตลาดเสรี (๑,๐๐๐ ตัน)

	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๕ ^๑
ก. อุปสงค์นำเข้า	๑๖,๐๘๐	๑๗,๖๒๙	๑๗,๗๘๙	๑๙,๗๒๘	๑๘,๕๓๔
ข. สิ่งออกตาม					
Art. 40 IZA					
๑. ภาคผนวก II	๓๐๐	๔๓๑	๔๐๐	๔๑๑	๔๒๙
ประเทศสมาชิก					
๒. บทที่ IX	๗๕	๗๐	๘๐	๑๐๐	๑๑๐
ประเทศสมาชิก					
๓.๑ ไม่ใช่สมาชิก		๑,๒๓๕	๑,๒๐๐	๔๓๔	๙๐๐
ไม่รวมกลุ่ม	๓,๙๒๕				
ประชาคมยุโรป					
๓.๒ กลุ่มประชาคม		๓,๒๐๐	๓,๒๐๐	๔,๑๐๐	๕,๓๐๐
ยุโรป					
๔. รวม	๔,๓๐๐	๔,๙๓๖	๔,๘๘๐	๕,๐๔๕	๖,๗๓๙
ค. โทวต้าทั้งหมด	๑๑,๗๘๐	๑๒,๖๙๓	๑๒,๙๐๙	๑๔,๖๘๓	๑๑,๗๙๕
(ก-ข)					
ง. สิทธิส่งออก	๑๒,๗๓๐	๑๒,๘๕๕	๑๓,๗๕๕	๑๕,๑๕๐	๑๖,๑๕๐
จ. ส่วนเกิน	๙๔๐	๑๖๒	๘๔๖	๔๖๗	๔,๓๕๕

^๑ ประมวลการ

ที่มา: F.O. Lights

ผลผลิต การบริโภคและสต็อกน้ำตาลในกลุ่มประชาคมยุโรป

	๒๕๑๓/๑๔- ๒๕๑๗/๑๘	๒๕๒๑/๒๒	๒๕๒๒/๒๓	๒๕๒๓/๒๔	๒๕๒๔/๒๕ ^๑	๒๕๒๕/๒๖ ^๒
เนื้อที่เพาะปลูก (๑,๐๐๐ เฮกแตร์)	๑,๕๐๘	๑,๘๐๐	๑,๘๑๕	๑,๘๒๐	๒,๐๒๘	๑,๘๕๕
ผลผลิตต่อ เฮกแตร์	๕๘.๖	๖๕.๑	๖๗.๓	๖๕.๘	๗๒.๕	๗๒.๐
สต็อกสิ้นปี (๑,๐๐๐ ตัน)	๓,๖๕๗	๔,๑๕๕	๔,๗๓๐	๔,๗๕๙	๔,๐๐๖	๔,๒๐๐
ผลผลิต	๙,๑๖๙	๑๒,๐๙๙	๑๒,๕๘๑	๑๒,๒๖๒	๑๕,๐๐๙	๑๓,๖๒๓
บริโภค	๑๐,๐๙๒	๙,๖๘๘	๙,๙๙๑	๙,๕๒๑	๙,๖๐๘	๙,๖๐๐
ส่วนเหลือเพื่อ ส่งออก	-๑,๒๕๕	๑,๘๓๕	๒,๕๖๑	๓,๕๔๑	๕,๒๐๗	๔,๐๒๓

^๑ตัวเลขเบื้องต้น^๒ประมาณการ

ที่มา: F.O. Licht, Eurostat

๔. ตลาดพืชน้ำมัน

ในปี ๒๕๒๕ นี้ คาดว่า ผลผลิตพืชน้ำมันจะขยายตัวอย่างมากเช่นเดียวกับปี ๒๕๒๔ แต่เนื่องจากราคาของพืชน้ำมัน เกือบทุกชนิดได้ลดลงมา เรื่อย ๆ ตั้งแต่เพิ่มขึ้นไปจนถึงจุดสูงสุดในตอนกลางปี ๒๕๒๓ ดังนั้นจำนวนอุปสงค์โดยรวมจึงยังคงเพิ่มขึ้นด้วย สต็อกของพืชน้ำมันจึงไม่ขยายตัวมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสต็อกถั่วเหลืองปรากฏว่าลดลง ส่วนการเก็บเกี่ยวในปี ๒๕๒๕ ซึ่งจะเป็นอุปทานของปี ๒๕๒๖ นั้น คาดว่าจะเพิ่มขึ้นมากกว่าเมื่อปี ๒๕๒๔ ซึ่งทำให้คาดว่า สต็อกของพืชน้ำมันจะขยายตัวในอนาคต

การขยายตัวของอุปทานพืชน้ำมันนั้น เป็นผลส่วนใหญ่มาจากการขยายการเพาะปลูก ถั่วเหลืองในสหรัฐอเมริกาเป็นสำคัญ เพราะปรากฏว่าได้มีการขยาย เนื้อที่เพาะปลูกออกไป ประมาณร้อยละ ๖ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกพืชครั้งที่สองหลังการเก็บเกี่ยวข้าวสาลี นอกจากนั้นเนื่องจากสภาวะอากาศค่อนข้างดีทำให้ผลผลิตต่อเฮกแตร์จะอยู่ในระดับสูง ทำให้ผลผลิตพืชน้ำมันในสหรัฐอเมริกาจะมีถึง ๗๑.๒ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๒๔ ๖.๓ ล้านตัน ซึ่งจะมีผลทำให้ราคาลดลงไปอีกอย่างแน่นอน

ส่วนผลการเก็บเกี่ยวถั่วเหลืองในอเมริกาใต้สำหรับปี ๒๕๒๕ นั้นคาดว่าจะลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาวะอากาศแห้งแล้งในบราซิล ที่มีผลทำให้ผลผลิตลดลงไปประมาณ ๒.๒ ล้านตัน ซึ่งถึงแม้ผลการเก็บเกี่ยวในอาเจนตินา และปารากวัยจะดีขึ้นก็ตาม ผลผลิตโดยรวมก็ยังคงลดลง

นอกจากถั่วเหลืองแล้วก็คาดว่าผลผลิต เมล็ดทานตะวันจะเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิตต่อเฮกแตร์ โดยเฉพาะในสหภาพโซเวียต ซึ่งจะเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๗ แสนตัน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๒๔ นอกจากนั้นการขยายเนื้อที่เพาะปลูกในอาเจนตินา อเมริกา และฝรั่งเศส ก็มีส่วนทำให้ผลผลิต เมล็ดทานตะวัน เพิ่มขึ้น

พืชน้ำมันที่คาดว่าจะผลิตได้ลดลงก็คือเมล็ดฝ้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา ที่ลดลงไปประมาณ ๑.๗ ล้านตันเทียบกับปี ๒๕๒๔

ผลผลิตพืชน้ำมันของโลก (ล้านตัน)

	๒๕๐๔- ๒๕๐๘	๒๕๑๔- ๒๕๑๘	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔ ^๑	๒๕๒๕ ^๒
๑. ถั่วเหลือง						
โลก	๓๒.๕	๕๘.๘	๘๘.๕	๘๐.๘	๘๕.๓	๙๕.๐
อเมริกา	๑๙.๖	๓๖.๘	๖๑.๗	๕๘.๘	๕๕.๓	๖๓.๐
บราซิล	๐.๔	๕.๗	๑๐.๒	๑๕.๒	๑๕.๐	๑๒.๘
อาเจนตินา	๐.๐	๐.๓	๓.๗	๓.๕	๓.๐	๕.๐
๒. ถั่วลิสง						
โลก	๑๕.๙	๑๗.๘	๑๘.๓	๑๗.๑	๑๙.๘	๑๘.๙
อินเดีย	๕.๑	๕.๖	๕.๘	๕.๐	๖.๐	๕.๕
แอฟริกา	๕.๔	๕.๑	๕.๗	๕.๖	๕.๒	๕.๒
อเมริกา	๐.๙	๑.๖	๑.๘	๑.๐	๑.๘	๑.๖
๓. เมล็ดฝ้าย						
โลก	๒๐.๒	๒๔.๕	๒๖.๘	๒๖.๘	๒๘.๘	๒๗.๒
อเมริกา	๕.๖	๕.๑	๕.๒	๕.๑	๕.๗	๕.๐
อียิปต์	๐.๘	๐.๘	๐.๘	๐.๙	๐.๘	๐.๘
อินเดียและ ปากีสถาน	๒.๙	๓.๗	๕.๐	๕.๐	๕.๒	๕.๕
๔. เมล็ดดอกทานตะวัน						
โลก	๗.๓	๑๐.๓	๑๕.๓	๑๓.๕	๑๓.๘	๑๖.๐
อาเจนตินา	๐.๖	๐.๘	๑.๕	๑.๗	๑.๓	๑.๘
ยุโรปตะวันออก	๑.๒	๑.๗	๒.๓	๒.๐	๒.๒	๒.๐
สหภาพโซเวียต	๕.๑	๖.๐	๕.๕	๕.๗	๕.๖	๕.๓
อเมริกา	๐.๐	๐.๓	๓.๕	๑.๗	๒.๑	๒.๖

^๑ตัวเลขเบื้องต้น^๒ประมาณการ

ที่มา: FAO, USDA

๕. สถานะการณ์การเกษตรในประเทศไทย

ในปี ๒๕๒๕ มูลค่าเพิ่มสาขาเกษตรได้ลดลงไปถึงเกือบร้อยละ ๕ ทั้งนี้เนื่องมาจากภาวะฝนแล้งในระยะต้นฤดูเพาะปลูกและน้ำท่วมในตอนปลายฤดู ดังนั้นจึงคาดคะเนว่ามูลค่าเพิ่มจากสาขาพืชจะลดลงในอัตราร้อยละ ๖ เพราะ ข้าว ข้าวโพด และฝ้ายเสียหาย ส่วนมูลค่าเพิ่มของอ้อย ถั่วลิสง และมันสำปะหลัง เพิ่มในอัตราที่ลดน้อยถอยลง อย่างไรก็ตาม ถั่วเหลือง ถั่วเขียวและปอแก้ว มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนั้น มูลค่าเพิ่มของป่านไม้ และปศุสัตว์ ลดลงเล็กน้อย ซึ่งมีผลทำให้มูลค่าเพิ่มของการเกษตรลดลงเช่นกัน

สำหรับในปี ๒๕๒๖ คาดว่าสภาวะทางการเกษตรจะดีขึ้น กล่าวคือมูลค่าเพิ่มสาขาเกษตรคาดว่าจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๕ ที่เป็นเช่นนี้เพราะคาดว่าผลผลิตพืชจะขยายตัวในอัตราสูงคือถึงร้อยละ ๗ ยกเว้นถั่วเขียว ซึ่งมีแนวโน้มการผลิตลดลง ส่วนอ้อย ถั่วลิสงและมันสำปะหลัง ยังคงคล้ายคลึงกับปี ๒๕๒๕ คือผลผลิตจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดน้อยถอยลง ส่วนป่านไม้และปศุสัตว์ จะกระเพื่อมขึ้นเล็กน้อย

ปริมาณการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๕
ยาง (พันตัน)	๓๙๔	๔๓๑	๔๖๗	๕๑๓	๕๐๑	๕๑๐	๕๔๐
ข้าวโพด (พันตัน)	๒,๖๗๕	๑,๘๕๐	๓,๓๐๐	๓,๓๐๐	๓,๑๕๐	๔,๐๘๐	๓,๕๐๐
อ้อย (พันตัน)	๒๖,๐๙๔	๑๘,๙๔๑	๒๐,๒๔๔	๑๒,๔๖๐	๑๘,๖๕๒	๒๙,๐๐๐	๒๔,๐๐๐
ละหุ่ง (พันตัน)	๔๓.๒	๓๗.๑	๑๓๗.๓	๓๕.๔	๒๙.๘	๓๘.๒	๔๐.๐
ข้าว (ล้านตัน)	๑๕.๐	๑๓.๘	๑๗.๕	๑๕.๘	๑๗.๔	๑๗.๘	๑๗.๒
มันสำปะหลัง (ล้านตัน)	๑๐.๒	๑๑.๘	๑๖.๔	๑๖.๑	๑๗.๙	๑๔.๕	๑๖.๕

ที่มา: รวมประชาชาติ ๙ มีนาคม ๒๕๒๖ และ

เส้นทางเศรษฐกิจ ๓-๙ มกราคม ๒๕๒๖

มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศสาขาเกษตร
(ล้านบาท)

	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖
มูลค่าเพิ่มสาขาเกษตร	๗๖,๒๓๕	๗๒,๔๕๖	๗๖,๐๓๒
ข้าว	๒๒๒,๕๗๐	๒๐,๐๕๗	๒๑,๑๒๓
ข้าวโพดและข้าวฟ่าง	๓,๕๐๐	๓,๓๒๔	๓,๕๙๒
มันสำปะหลัง	๕,๖๓๕	๕,๘๑๐	๕,๘๗๘
น้ำตาล	๓,๕๗๔	๓,๖๓๕	๓,๖๕๒
ยางพารา	๒,๓๑๒	๒,๔๒๕	๒,๑๙๐
ถั่วเขียว	๖๔๑	๘๑๕	๗๕๓
ถั่วเหลือง	๑๖๙	๙๙	๑๐๕
ฝ้าย	๕๒๓	๖๐๑	๕๓๗
ถั่วลิสง	๓๓๖	๓๓๘	๓๔๐
ยาสูบ	๑,๘๑๐	๒,๖๗๕	๒,๗๘๑
ละหุ่ง	๘๖	๙๙	๑๐๕
พริก,หอม,กระเทียม	๒,๔๓๓	๓,๖๕๘	๓,๖๙๙
ถั่วเหลือง	๓๒๕	๕๖๘	๕๘๑
ปอ	๖๑๘	๖๔๘	๘๖๕
งา	๑๕๘	๑๗๑	๑๖๖
มะพร้าว	๕๐๗	๓๐๘	๓๐๒
ผัก	๑๗๘๒๓	๒,๐๘๐	๒,๑๑๘
ผลไม้	๙,๘๓๙	๙,๔๒๒	๙,๔๑๖
พืชอื่น ๆ	๕๓๒	๕๖๖	๖๒๘
โค	๑,๒๘๗	๑,๑๔๗	๑,๑๕๘
กระบือ	๕๒๖	๕๙๘	๖๐๖
สุกร	๒,๐๑๒	๑,๒๘๙	๑,๓๓๐
เป็ด,ไก่	๒,๙๓๘	๒,๑๓๐	๒,๒๒๔
ไข่	๒,๖๕๕	๑,๕๗๘	๑,๖๕๗
นํ้านมดิบ	๓๖	๕๐	๖๘
สัตว์อื่น ๆ	๒๖	๑๓	๑๑
ประมง	๓,๒๔๖	๒,๐๘๔	๒,๐๙๗
ป่าไม้	๕,๙๗๘	๖,๓๖๖	๗,๒๖๔

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตร

ส่วนสภาวะการค้าระหว่างประเทศของผลิตผลเกษตรในปี ๒๕๒๕ นั้น ข้าว สามารถส่งออกได้ ๓.๗ ล้านตัน สูงขึ้นกว่าปี ๒๕๒๔ ๗ แสนตัน แต่มูลค่าการส่งออกกลับลดน้อยลงไปเหลือเพียง ๒๒ ล้านบาท ลดลงจากเดิมประมาณ ๔ ล้านบาท ผลิตภัณฑส์สำหรับสัปดาห์นั้นส่งออกได้เพิ่มขึ้นอีก ๔ แสนตัน เป็นประมาณ ๗.๑ ล้านตัน ส่วนน้ำตาลทรายก็ส่งออกได้มากขึ้นเช่นกัน คือเพิ่มขึ้นอีก ๔ แสนตัน ส่วนข้าวโพดนั้นอยู่ในระดับที่ไม่ต่างไปจากเดิมมากนัก

สำหรับปี ๒๕๒๖ นั้น คาดว่าการส่งออกสินค้าเกษตรจะไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก มูลค่าการส่งออกข้าวจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปี ๒๕๒๕ ส่วนมันสำปะหลังคาดว่าจะส่งออกได้น้อยลงเนื่องจากข้อตกลงการจำกัดการส่งออกด้วยความสมัครใจกับกลุ่มประชาคมยุโรป นอกจากนั้นมูลค่าการส่งออกข้าวโพดและน้ำตาลทรายจะลดลง เป็นอย่างงามาก

ปริมาณและมูลค่าสินค้าเกษตรส่งออกที่สำคัญ (ล้านตัน และพันล้านบาท)

	๒๕๒๕ ^๑		๒๕๒๔ ^๑		๒๕๒๖ ^๒	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
๑. ข้าว	๓.๗	๒๖.๔	๓.๗	๒๑.๔	-	๒๑.๔
๒. ผลิตภัณฑส์ มันสำปะหลัง	๖.๓	๑๖.๔	๗.๑	๑๗.๗	-	๑๕.๒
๓. น้ำตาลทราย	๑.๑	๔.๖	๒.๐	๑๒.๔	-	๗.๐
๔. ข้าวโพด	๒.๖	๘.๒	๒.๔	๘.๔	-	๗.๘

^๑ ตัวเลขจริง ๑๐ เดือน

^๒ ประมาณการ

ที่มา: กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, กระทรวงพาณิชย์

